

- אשר יהנה אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה:
וזהו כיתבו אלהיך
- והלכת אליהם אשר יבחר יהנה אלהיך לשכון שמו שם:
אשר תביא מארצך אשר יהנה אלהיך נתן לך ושמך בטנא
ולקחת מראשית וכליפרי האדמה
- כיבאתי אליהם אשר נשבע יהנה לאבותינו לתת לנו:
יהנה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהנה אלהיך
ובאת אליהם אשר
- ולקח הכהן הטנא מזבח והניחו לפני יהנה אלהיך:
- מצרמא ונגר שם שם במצב מעט ויהי שם לגי גדול עצום ורב:
ועלית ואמרת לפני יהנה אלהיך ארמי אבי אבי ונגר
- ויעצו אתנו המצרים ויעצונו ויתנו עלינו עבדה קשה:
- וישמע יהנה את קולנו ויבא את ענניו ואת עמלנו ואת לחצנו:
ונצלנו אל יהנה אלהי אבותינו
- ביד חזקה ובזרע נטילה ובמאד גדל ובאותות ובמפתים:
ויוצאנו יהנה ממצרים
- הנה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש:
ויבאנו אליהם המקום
- והנחתו לפני יהנה אלהיך והשתחית לפני יהנה אלהיך:
הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי יהנה
ועתה
- יהנה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך:
ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך
- 1 When you enter the land that your God יהוה is giving you as a heritage, and you possess it and settle in it,
- 2 you shall take some of every first fruit of the soil, which you harvest from the land that your God יהוה is giving you, put it in a basket and go to the place where your God יהוה will choose to establish the divine name.
- 3 You shall go to the priest in charge at that time and say to him, "I acknowledge this day before your God יהוה that I have entered the land that your God יהוה swore to our fathers to assign us."
- 4 The priest shall take the basket from your hand and set it down in front of the altar of your God יהוה.
- 5 You*you See note at 12.7. shall then recite as follows before your God יהוה: "My father was a fugitive Aramean. He went down to Egypt with meager numbers and sojourned there; but there he became a great and very populous nation.
- 6 The Egyptians dealt harshly with us and oppressed us; they imposed heavy labor upon us.
- 7 We cried to יהוה, the God of our ancestors, and יהוה heard our plea and saw our plight, our misery, and our oppression.
- 8 יהוה freed us from Egypt by a mighty hand, by an outstretched arm and awesome power, and by signs and portents,
- 9 bringing us to this place and giving us this land, a land flowing with milk and honey.
- 10 Wherefore I now bring the first fruits of the soil which You, יהוה, have given me." You shall leave it*it I.e., the basket of v. 4. before your God יהוה and bow low before your God יהוה.
- 11 And you shall enjoy, together with the [family of the] Levite and the stranger in your midst, all the bounty that your God יהוה has bestowed upon you and your household.

- 64 שם אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבותיך עץ ואבן:
יהנה בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה הארץ ועבדת
והפירך
- 65 לכהיגלה ונתן יהנה לך שם לב רגז וכליון עינים והאבון נפש:
ובגוים ההם לא תרגיע ולא ייהנה מנוח
- 66 חייך תלאים לך מנגד ופחדת לילה ויוםם ולא תאמין בחייו:
והיו
- 67 בקר מיוחד לבבך אשר תפחד וממראה עיניך אשר תראה:
בקר תאמר מיינתו לך ובקרב תאמר מיינתו
- 68 והתמקרתם שם לאיביך לעבדים ולשפחות ואין קנה:
א מצרים באניות בדרך אשר אמרת לך לא תסיר עוד לראתה
והשיבך יהנה
- 69 ישראל בארץ מואב מלכד הבליית אשר כרת אתם בחרב:
אלה דברי הבליית אשר צונה יהנה את משה לכת את בני
- יהוה will scatter you among all the peoples from one end of the earth to the other, and there you shall serve other gods, wood and stone, whom neither you nor your ancestors have experienced.*whom neither you nor your ancestors have experienced See note at 11.28.
- Yet even among those nations you shall find no peace, nor shall your foot find a place to rest. יהוה will give you there an anguished heart and eyes that pine and a despondent spirit.
- The life you face shall be precarious; you shall be in terror, night and day, with no assurance of survival.
- In the morning you shall say, "If only it were evening!" and in the evening you shall say, "If only it were morning!"—because of what your heart shall dread and your eyes shall see.
- יהוה will send you back to Egypt in galleys, by a route which I told you you should not see again. There you shall offer yourselves for sale to your enemies as male and female slaves, but none will buy.
- *This verse constitutes 29.1 in some editions. These are the terms of the covenant which יהוה commanded Moses to conclude with the Israelites in the land of Moab, in addition to the covenant which was made with them at Horeb.

29

- 1 יהנה לעיניכם בארץ מצרים ולפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו:
אלי כל ישראל ויאמר אלהים אתם ראיתם את כל אשר עשה
ויקרא משה
- 2 הגדלת אשר ראוי עיניך האותות והמפתים הגדלים ההם:
- 3 לך לב לדעת ועינים לראות ואזניים לשמע עד היום הזה:
ולא ינתן יהנה
- 4 לא בלו שלמתים מעליכם ונגעלך לאיבלתה מעל רגלך:
ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר
- 5 ויין ושכר לא שתייתם למען תדעו כי אני יהנה אלהיכם:
לכם לא אכלתם
- Moses summoned all Israel and said to them: You have seen all that יהוה did before your very eyes in the land of Egypt, to Pharaoh and to all his courtiers and to his whole country:
- the wondrous feats that you saw with your own eyes, those prodigious signs and marvels.
- Yet to this day יהוה has not given you a mind to understand or eyes to see or ears to hear.
- I led you through the wilderness forty years; the clothes on your back did not wear out, nor did the sandals on your feet;
- you had no bread to eat and no wine or other intoxicant to drink—that you might know that I am your God.

12 When you have set aside in full the tenth part of your yield—in the third year, the year of the tithe—in the third year, the year of the tithe—and have given it to the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow, that they may eat their fill in your settlements,

13 you*you See note at 12.7. shall declare before your God יי' that I have cleared out the consecrated portion from the house; and I have given it to the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow, just as You commanded me; I have neither transgressed nor neglected any of Your commandments:

14 *Meaning of first part of verse uncertain. I have not eaten of it while in mourning, I have not cleared out any of it while I was impure, and I have not deposited any of it with the dead. No part of the tithe may be left as food for the dead. I have obeyed my God יי', I have done just as You commanded me.

15 Look down from Your holy abode, from heaven, and bless Your people Israel and the soil You have given us, a land flowing with milk and honey, as You swore to our fathers."

16 Your God יי' commands you this day to observe these laws and rules; observe them faithfully with all your heart and soul.

17 You have affirmed*affirmed Exact nuance of Heb. he'ematia uncertain. this day that יי' is your God, in whose ways you will walk, whose laws and commandments and rules you will observe, and whom you will obey.

18 And יי' has affirmed*affirmed See note at v. 17. this day that you are, as promised, God's treasured people who shall observe all the divine commandments,

19 and that [God] will set you, in fame and renown and glory, high above all the nations that [God] has made; and that you shall be, as promised, a holy people to your God יי'.

20 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

21 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

22 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

23 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

24 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

25 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

26 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

27 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

28 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

29 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

30 And as יי' once delighted in making you prosperous and many, so will יי' now delight in causing you to perish and in wiping you out; you shall be torn from the land that you are about to enter and possess.

אלהיך נתן לך והקמת לך אבנים גדולות ושרת אתם בשיד: והיה ביום אשר תעברו את־הירדן אליהארץ אשר־יהנה

לך ארץ ובה חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי־אבותיך לך: בעברך למען אשר תבא אליהארץ אשר־יהנה אלהיך: ו נתן וכתבת עליהן את־כל־הבקי התורה הזאת

אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ושרת אותם בשיד: והיה בעברכם את־הירדן תלימו את־האבנים האלה

שם מובת ליהנה אלהיך מזהב אבנים לאיתניך עליהם בהל: ובניית

את־מזבח יהנה אלהיך והעלית עליו עולת ליהנה אלהיך: אבנים שלמות תבנה

והחת שלמים ואכלת שם ושמתה לפני יהנה אלהיך:

על־האבנים את־כל־דברי התורה הזאת באר היטב: וכתבת

הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם ליהנה אלהיך: וידבר משה והכהנים הללו אל כל־ישראל לאמר

ועשית את־מצותיו ואת־חליו אשר אנכי מצוה היום: ושמעת בקול יהנה אלהיך

ויצו משה את־העם ביום ההוא לאמר:

את־הירדן שמעון ולוי יהודה ויששכר ויוסף ובנימין: אלה יעמדו לבןך את־העם עליהם גרזים בעברכם

על־הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר ויובלן וזנפתלי: ואלה יעמרו

וענו הללו ואמרו אל־כ־איש ישראל קול רם:

מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל־העם ואמרו אמן: ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהנה

2 *Construction of vv. 2–4 is uncertain. As soon as you have crossed the Jordan into the land that your God יהוה is giving you, you shall set up large stones. Coat them with plaster

3 and inscribe upon them all the words of this Teaching. When you cross over to enter the land that your God יהוה is giving you, a land flowing with milk and honey, as יהוה, the God of your ancestors, promised you—

4 upon crossing the Jordan, you shall set up these stones, about which I charge you this day, on Mount Ebal, and coat them with plaster.

5 There, too, you shall build an altar to your God יהוה, an altar of stones. Do not wield an iron tool over them;

6 you must build the altar of your God יהוה of unhewn*unhewn Lit. “whole.” stones. You shall offer on it burnt offerings to your God יהוה,

7 and you shall sacrifice there offerings of well-being and eat them, rejoicing before your God יהוה.

8 And on those stones you shall inscribe every word of this Teaching most distinctly.

9 Moses and the levitical priests spoke to all Israel, saying: Silence! Hear, O Israel! Today you have become the people of your God יהוה:

10 Heed your God יהוה and observe the divine commandments and laws, which I enjoin upon you this day.

11 Thereupon Moses charged the people, saying:

12 *Construction of vv. 12–13 is uncertain. After you have crossed the Jordan, the following shall stand on Mount Gerizim when the blessing for the people is spoken: Simeon, Levi, Judah, Issachar, Joseph, and Benjamin.

13 And for the curse, the following shall stand on Mount Ebal: Reuben, Gad, Asher, Zebulun, Dan, and Naphtali.

14 The Levites shall then proclaim in a loud voice to all the people of Israel:

15 Cursed be any party who makes a sculptured or molten image, abhorred by יהוה, a craftsman's handiwork, and sets it up in secret.—And all the people shall respond, Amen.

42 The cricket shall take over all the trees and produce of your land.

43 The strangers in your midst shall rise above you higher and higher, while you sink lower and lower:

44 they shall be your creditors, but you shall not be theirs; they shall be the head and you the tail.

45 All these curses shall befall you; they shall pursue you and overtake you, until you are wiped out, because you did not heed your God יהוה and keep the commandments and laws that were enjoined upon you.

46 They shall serve as signs and proofs against you and your offspring for all time.

47 Because you would not serve your God יהוה in joy and gladness over the abundance of everything,

48 you shall have to serve—in hunger and thirst, naked and lacking everything—the enemies whom יהוה will let loose against you. [God] will put an iron yoke upon your neck until you are wiped out.

49 יהוה will bring a nation against you from afar, from the end of the earth, which will swoop down like the eagle—a nation whose language you do not understand,

50 a ruthless nation, that will show the influential*influential Taking Heb. zaken as a term of socioeconomic status; trad. “old.” See the Dictionary under “elder.” no regard and the vulnerable*vulnerable Taking the Heb. term as referring to socioeconomic status; trad. “young.” See previous note and the Dictionary under na'ar. no mercy.

51 It shall devour the offspring of your cattle and the produce of your soil, until you have been wiped out, leaving you nothing of new grain, wine, or oil, of the calving of your herds and the lambing of your flocks, until it has brought you to ruin.

52 It shall shut you up in all your towns throughout your land until every mighty, towering wall in which you trust has come down. And when you are shut up in all your towns throughout your land that your God יהוה has assigned to you,

אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה:

הוא ילך ואתה לא תלננו הוא יהנה לאש ואתה תהנה לזנב:

שמעת בקול יהנה אלהיך לשמר מצותיו וחוקיו אשר צוה: עליך כל־הקלות האלה וירדפוך והשיגוך עד השמךך כילא ובאו

והני בך לאות ולמופת ובוזעך עד־עולם:

לא־עבדת את־יהנה אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל:

ובעירם ובחסר כל ונתן על ברגל על־צנאנך עד השמידו אתך: ועבדת את־אויביך אשר ישלחנו יהנה בך בקרב ובצמא

מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא־תשמע לשנו:

גוי עז פנים אשר לא־ישא פנים לזקן ונער לא יחן:

חירוש ויצור שגר אלפיד ועשתרת צאנך עד האבדו אתך: פרי בהמתך ופרי־אדמתך עד השמךך אשר לא־ישאיר לך הגן ואכל

והצר לך בכל־שעריך בכל־ארצך אשר נתן יהנה אלהיך לך: רדת חומותיך הגבוהות והבצורות אשר אתה בטוח בהן בכל־ארצך: והצר לך בכל־שעריך עד

29	You shall grope at noon as the blind grope in the dark; you shall not prosper in your ventures, but shall be constantly abused and robbed, with none to give help.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
30	If you [a man] pay the bride-price for a wife, vineyard, you shall not harvest it.* If you plant a house, you shall not live in it. If you plant another man shall enjoy her. If you build a	וְאִם אִישׁ יִשְׂכַּר חֻמֶּת וְיִבְנוּ עָלֶיהָ וְיִשְׂכַּר חֻמֶּת וְיִבְנוּ עָלֶיהָ וְיִשְׂכַּר חֻמֶּת וְיִבְנוּ עָלֶיהָ וְיִשְׂכַּר חֻמֶּת וְיִבְנוּ עָלֶיהָ
31	Your ox shall be slaughtered before your eyes, but you shall not eat of it; your ass shall be seized in front of you, and it shall not be returned to you; your flock shall be delivered to your enemies, with none to help you.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
32	Your sons and daughters shall be delivered to another people, while you look on; and your eyes shall strain for them constantly, but you shall be helpless.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
33	A people you do not know shall eat up the produce of your soil and all your gains; you shall be abused and downtrodden continually,	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
34	until you are driven mad by what your eyes behold.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
35	You will afflict you at the knees and thighs with a severe inflammation, from which you shall never recover—from the sole of your foot to the crown of your head.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
36	over you, to a nation unknown to you or your ancestors, where you shall serve other gods, of wood and stone.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
37	You shall be a consternation, a proverb, and a byword among all the peoples to which you will drive you.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
38	Though you take much seed out to the field, you shall gather in little, for the locust shall consume it!	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
39	Though you plant vineyards and till them, you shall have no wine to drink or store, for the worm shall devour them.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
40	Though you have olive trees throughout your territory, you shall have no oil for anointment, for your olives shall drop off.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ
41	Though you begot sons and daughters, they shall not remain with you, for they shall go into captivity.	וְהָיָה כַּחֲסִידֵי הַלַּיְלָה וְכַמְשֶׁבֶת בְּצֹלָה לֹא יִפְגַּע בְּרֶגְלָיו וְלֹא יִדְבֹק בְּכַף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ וְלֹא יִנְזָק מִכַּף רַגְלוֹ

16	אֵלֶּיךָ יִקְרָא אֲדָמָה וְאֶמְצוּ אֶת־אֲדָמָהּ אֲנִי CurSED be the one who insults father or mother.—And all the people shall say, Amen.	17	אֵלֶּיךָ יִקְרָא רֵעֵהוּ וְאֶמְצוּ אֶת־רֵעֵהוּ אֲנִי CurSED be the one who moves a neighbor's landmark.—And all the people shall say, Amen.	18	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵדוּת וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵדוּתוֹ CurSED be the one who misdirects a blind person who is under way.—And all the people shall say, Amen.	19	אֵלֶּיךָ יִקְרָא אֶת־פֶּסַח בְּמוֹת אֶחָד מֵעַמּוֹת CurSED be the one who subverts the rights of the stranger, the fatherless, and the widow.—And all the people shall say, Amen.	20	קִטְּשָׁה אִתָּהּ בָּרָה בְּנִי וְאֶמְצוּ אֶת־בָּרָה בְּנִי CurSED be the [man] who lies with his father's wife, for he has removed his father's garment.—Removed his father's garment See note at 23.1.—And all the people shall say, Amen.	21	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ CurSED be the one who lies with any beast.—And all the people shall say, Amen.	22	קִטְּשָׁה אִתָּהּ בָּרָה בְּנִי וְאֶמְצוּ אֶת־בָּרָה בְּנִי CurSED be the [man] who lies with his sister, whether daughter of his father or of his mother.—And all the people shall say, Amen.	23	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ CurSED be the [man] who lies with his mother-in-law.—And all the people shall say, Amen.	24	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ CurSED be the one who strikes down a fellow [Israelite] in secret.—And all the people shall say, Amen.	25	לִפְתֹּחַ לְחֶמֶד נָשָׂה נָשִׁים וְאֶמְצוּ אֶת־לִפְתֹּחַ לְחֶמֶד נָשִׁים CurSED be the one who accepts a bribe in the case of the murder of, others "to slay."—And all the people shall say, Amen.	26	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ CurSED be whoever will not uphold the terms of this Teaching and observe them.—And all the people shall say, Amen.
----	--	----	--	----	---	----	--	----	---	----	--	----	---	----	--	----	--	----	---	----	--

27

1	אֵלֶּיךָ יִקְרָא עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ וְאֶמְצוּ אֶת־עֵקֶר עֵקֶר בְּלִבָּהּ Now, if you obey your God יהוה, to observe faithfully all the divine commandments which I enjoin upon you this day, your God יהוה will set you high above all the nations of the earth.	2	כָּל־בְּרָכָה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה All these blessings shall come upon you and take effect, if you will but heed the word of your God יהוה.	3	בְּרָכָה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה וְחַסְדָּה Blessed shall you be in the city and blessed shall you be in the country.
---	---	---	--	---	--

15	But if you do not obey your God יהוה I enjoin upon you this day, all these curses shall come upon you and take effect:	אנכי מצוה היום וקאו עליך כל־הקלות האלה והשיגוך: יהנה אלהיך לשמר לעשות את־כל־מצותיו וחקתיו אשר וחקלה אס־לא תשמע בקול
16	Cursed shall you be in the city and cursed shall you be in the country.	ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה:
17	Cursed shall be your basket and your kneading bowl.	ארור סנאך ומשארתך:
18	Cursed shall be your issue from the womb and your produce from the soil, the calving of your herd and the lambing of your flock.	ארור פרי־בטןך ופרי אדמתך שגר אלפיך ועשתרתך צאנך:
19	Cursed shall you be in your comings and cursed shall you be in your goings.	ארור אתה בבאך וארור אתה בצאתך:
20	יהוה will let loose against you calamity, panic, and frustration in all the enterprises you undertake, so that you shall soon be utterly wiped out because of your evildoing in forsaking Me.	עד השמרך ועד־אבדך מהר מפני רע מעלליך אשר עזבתני: את־מהומה ואת־המגערת בכל־משלך ידך אשר תעשה ישלח יהנה ו בך את־המארה
21	יהוה will make pestilence cling to you, until putting an end to you in the land that you are entering to possess.	עד כלתו אתך מעל האדמה אשר־אתה בא־שמה לרשתה: ידבק יהנה בך את־העבר
22	יהוה will strike you with consumption, fever, and inflammation Exact nature of these afflictions uncertain. with scorching heat and drought, with blight and mildew; they shall hound you until you perish.	ובדלקת ובחרחול ובחרבן ובשדפון ובינקון וירדפור עד אבך: יכבה יהנה בשתפת ובקלחת
23	The skies above your head shall be copper and the earth under you iron.	והיו שמיך אשר עלי־ראשך נחשת והארץ אשר־תחתך ברזל:
24	יהוה will make the rain of your land dust, and sand shall drop on you from the sky, until you are wiped out.	את־מטר ארצך אבק ונער מן־השמים יכר עליך עד השמרך: יתן יהנה
25	יהוה will put you to rout before your enemies; you shall march out against them by a single road, but flee from them by many*many Lit. “seven.” roads; and you shall become a horror to all the kingdoms of the earth.	הרבים תגוס לפניו והזית לזעזה לכל ממלכות הארץ: יתגן יהנה ו נגף לפני איבך בדרך אחד תצא אליו ובשבעה
26	Your carcasses shall become food for all the birds of the sky and all the beasts of the earth, with none to frighten them off.	נבלתך למאכל לכל־עוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד: וחקתה
27	יהוה will strike you with the Egyptian inflammation,*the Egyptian inflammation See Exod. 9.9–10. with hemorrhoids, boil-scars, and itch, from which you shall never recover.	(ובפעלים) [ובטחולים] ובגרב ובחרס אשר לא־יתוכל להרפא: יכבה יהנה בשחין ומצלים
28	יהוה will strike you with madness, blindness, and dismay.*dismay Lit. “numbness of heart.”	יכבה יהנה בשגעון ובעיוון ובתמהון לבב:
4	Blessed shall be your issue from the womb, your produce from the soil, and the offspring of your cattle, the calving of your herd and the lambing of your flock.	ופרי אדמתך ופרי בהמתך שגר אלפיך ועשתרתך צאנך: בריוך פרי־בטןך
5	Blessed shall be your basket and your kneading bowl.	בריוך סנאך ומשארתך:
6	Blessed shall you be in your comings and blessed shall you be in your goings.	בריוך אתה בבאך ובריוך אתה בצאתך:
7	יהוה will put to rout before [your army] the enemies who attack you; they will march out against you by a single road, but flee from you by many*many Lit. “seven.” roads.	לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים יגוסו לפניך: יתן יהנה את־איבך הקמים עליך נגפים
8	יהוה will ordain blessings for you upon your barns and upon all your undertakings: you will be blessed in the land that your God יהוה is giving you.	ובכל משלך ידך וברכך בארץ אשר־יהנה אלהיך נתן לך: יצו יהנה אתך את־הברכה באסמך
9	יהוה will establish you as God’s holy people, as was sworn to you, if you keep the commandments of your God יהוה and walk in God’s ways.	נשבע־לך כי תשמר את־מצות יהנה וחקתך וחקתך בדרךיו: יקימך יהנה לו לעם קדוש כאשר
10	And all the peoples of the earth shall see that יהוה’s name is proclaimed over you,*יהוה’s name is proclaimed over you I.e., God provides protection, much as a (typically male) householder does upon formally recognizing someone as part of his household; cf. Isa. 4.1; Jer. 14.9; 2 Sam. 12.28. Cf. note at Deut. 1.31. and they shall stand in fear of you.	וראו כל־עמי הארץ כי שם יהנה נקרא עליך ויראו מקו:
11	יהוה will give you abounding prosperity in your issue from the womb, the offspring of your cattle, and the produce of your soil in the land that יהוה swore to your fathers to assign to you.	ובפרי אדמתך על האדמה אשר נשבע יהנה לאבתך לתת לך: והותרך יהנה לטובה בברי בטןך ובפרי בהמתך
12	יהוה will open for you that bounteous store, the heavens, to provide rain for your land in season and to bless all your undertakings. You will be creditor to many nations, but debtor to none.	ולבליך את כל־מעשה ידך והלזית גוים רבים ואתה לא תלנה: יהנה ו יהית רק למעלה ולא תתנה למטה כ־תשמע א־למצות יפתח
13	יהוה will make you the head, not the tail; you will always be at the top and never at the bottom—if only you obey and faithfully observe the commandments of your God יהוה that I enjoin upon you this day,	ו יהנה אלהיך אשר אנכי מצוה היום לשמר ולעשות: לזנב וחקתך רק למעלה ולא תתנה למטה כ־תשמע א־למצות ונתנך יהנה לראש ולא
14	and do not deviate to the right or to the left from any of the commandments that I enjoin upon you this day and turn to the worship of other gods.	היום ימין ושמאלו ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם: ולא תסור מכל־הדברים אשר אנכי מצוה אתכם